

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 724/2025-41

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], narodenej [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], narodenej [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], narodenej [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], narodeného [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], narodenej [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], narodenej [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], narodeného [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], narodeného [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], narodenej [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Pavlom Čičmancom, Prievozská 14/A, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Co/219/2019-1065 z 18. mája 2023 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/58/2024 z 28. mája 2025 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. augusta 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3Co/219/2019-1065 z 18. mája 2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7Cdo/58/2024 z 28. mája 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhujú, aby ústavný súd zrušil napadnuté rozhodnutia, vec vrátil krajskému súdu alebo najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznal im náhradu trov vzniknutých v konaní

pred ústavným súdom. Súčasne žiadajú odložiť vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí podľa § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a to až do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na Okresnom súde Bratislava II [v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“)] sa viedol spor o žalobe spoločnosti BYTOSPOL S.S., s.r.o. (ďalej len „žalobkyňa“), ktorou sa ako správca bytového domu na ulici Trenčianska 58, 60, 62 a 64, Bratislava (ďalej len „bytový dom“), domáhala na sťažovateľoch zaplataenia nedoplatkov ročných vyúčtovaní nákladov spojených s užívaním bytov nachádzajúcich sa v spravovanom bytovom dome, spolu vo výške 38 375,36 eur s príslušenstvom. Žalobkyňa v spore uspela a súd prvej inštancie rozsudkom z 26. apríla 2018 zaviazal každého zo sťažovateľov k povinnosti zaplatiť žalobkyni určenú sumu s príslušným úrokom z omeškania.

3. Žalobkyňa svoj návrh odôvodnila tým, že od roku 2000 vykonáva správu bytového domu a zároveň je dodávateľom médií a služieb obyvateľom bytového domu. Na základe zmlúv uzavretých s dodávateľmi médií a služieb zaplatila za dodávky a vykonané služby za celý objekt. Zabezpečovala služby aj pre sťažovateľov, ktorí za ne neplatili. Sťažovatelia sa v spore bránili námietkou absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne. Poukazovali na to, že so žalobkyňou nemali uzatvorený žiaden zmluvný vzťah a že na súde sa vedie konanie o určenie neplatnosti zmluvy o správe. Namietali, že žalobkyňa nepredložila ani jednu individuálnu zmluvu o správe a ani dôkaz o schválení zmluvy o správe nadpolovičnou väčšinou všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov potrebných podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“).

4. Z predložených individuálnych zmlúv o výkone správy uzatvorených medzi žalobkyňou a vlastníckmi bytov mal súd prvej inštancie za preukázané, že k 8. januáru 2007 podpísalo zmluvy až 98 vlastníkov už v roku 2000 z celkového počtu 112 vlastníkov bytov. Týmito zmluvami, ktoré sú prejavom vôle nadpolovičnej väčšiny vlastníkov bytov, mal preukázanú legitimitu žalobkyne ako správcu predmetného bytového domu. Tým, že sťažovatelia prijímali od žalobkyne plnenia, vstúpili s ňou do záväzkového vzťahu, z čoho im vznikli práva a povinnosti. Zdôraznil, že od roku 2000 do rozhodnutia vo veci (18 rokov) žalobkyňa dodávala obyvateľom tovar a služby a zo 112 vlastníkov len časť neuznáva správcu domu, čo však nie je podstatné, pretože ak odoberajú službu a tovar, ktoré sú bezprostredne spojené s užívaním ich vlastníctva a nezaplatia za ne, stávajú sa dlžníkmi. Otázka legitimity správcovstva nie je podľa jeho názoru prejudiciálnou a nesúvisí s konaním a povinnosťou sťažovateľov uhradiť tovar a služby tomu, kto im ich dodal.

5. Sťažovatelia podali proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že toto rozhodnutie potvrdil a rozhodol o trovách konania. V reakcii na námietku o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne poukázal na rozhodnutie súdu prvej inštancie v inom, súvisiacom konaní [rozsudok okresného súdu č. k. 11C/349/2000-1818 z 29. mája 2014 v spojení s opravnými uzneseniami a rozsudkom krajského súdu č. k. 3Co/275/2017-2652 z 22. februára 2022 (ďalej len „rozhodnutie v súvisiacom konaní“; pozri bod 8)], ktorým bola zamietnutá žaloba týkajúca sa (okrem iného) aj určenia neplatnosti zmluvy o výkone správy uzavretej delegovanými zástupcami – členmi výboru vlastníkov bytov

a nebytových priestorov – so žalobkyňou z 26. februára 2000. Zdôraznil, že sťažovatelia nespochybňovali skutočnosť, že žalobkyňa vykonávala správu bytového domu nielen vo vzťahu k ostatným vlastníkom, ale aj vo vzťahu k nim. Napriek tomu, že nemali so žalobkyňou uzavretú zmluvu o správe, vzhľadom na to, že v bytovom dome nebolo zriadené spoločenstvo a správu domu vykonávala žalobkyňa, krajský súd považoval za správny záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobkyňa bola správcom bytového domu na základe individuálnych zmlúv uzavretých s väčšinou vlastníkov bytov a jej žaloba je dôvodná.

6. Proti rozsudku krajského súdu sťažovatelia podali dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) pre nedostatočnosť jeho odôvodnenia, prekvapivosť a porušenie princípu právnej istoty a z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, vo vzťahu ku ktorému namietali nesprávne právne posúdenie otázky aktívnej vecnej legitímácie, keďže v okolnostiach posudzovanej veci nedošlo k uzavretiu platnej zmluvy o výkone správy.

7. Najvyšší súd napadnutým uznesením pokračoval s dedičmi po zomrelých žalovaných, zastavil dovolacie konanie vo vzťahu k dvom žalovaným, dovolanie ako také odmietol podľa § 447 písm. c) a f) CSP a rozhodol o trovách dovolacieho konania.

8. Pre posúdenie veci je tiež podstatné, že v súvisiacom konaní sa vlastníci bytov (v rámci ktorých vystupovali aj sťažovatelia) domáhali na ostatných vlastníkoch určenia neplatnosti právnych úkonov, konkrétne uznesení schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu konanej dňa 20. decembra 1999 a 21. decembra 1999, na základe ktorých bolo vypracované odstúpenie od zmluvy o výkone správy a toto odstúpenie bolo doručené správcovi – Bytovému podniku mestskej časti Bratislava-Ružinov 17. decembra 1999. Ďalej žiadali, aby súd určil, že neplatné je aj odstúpenie od zmluvy o výkone správy bytového domu doručené správcovi Prvá ružinovská spoločnosť, a. s., 31. januára 2000, ako aj zmluvy o výkone správy uzavretej delegovanými zástupcami – členmi výboru vlastníkov bytov a nebytových priestorov – so žalobkyňou 26. februára 2000. Ako už bolo uvedené, rozhodnutím v súvisiacom konaní bola žaloba zamietnutá pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, a to bez toho, aby sa súd zaoberal meritórnym riešením sporu. Konštatoval, že žaloba, ktorou sa žalobcovia (tu sťažovatelia) domáhajú predmetného určenia, nemôže mať úspech, ak na základe tejto žaloby nie je možné prejednať predmet konania so všetkými vlastníkami bytov a nebytových priestorov v dome a s tým, koho sa určenie neplatnosti zmluvy alebo odstúpenia od zmluvy týka. Stranami v konaní preukázateľne neboli všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome ani subjekt, ktorého sa toto odstúpenie od zmluvy malo týkať (body 66 a 67 rozhodnutia v súvisiacom konaní, pozn.).

II.

Argumentácia sťažovateľov

9. Sťažovatelia s napadnutými rozhodnutiami nesúhlasia. Vyčítajú im absenciu riadneho odôvodnenia, prekvapivosť, vidia v nich porušenie princípu predvídateľnosti, a tým aj porušenie princípu právnej istoty a napokon v súvislosti s nimi namietajú i porušenie svojho práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom.

10. Poukazujú na to, že v priebehu sporu namietali nesprávne právne posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, pričom malo ísť o súvisiacu prejudiciálnu otázku. Najvyšší súd však prebral

skutkové a právne závery z rozhodnutí súdov nižšej inštancie a ponechal bez odpovede zásadnú odvoláciu argumentáciu týkajúcu sa posúdenia platnosti a účinnosti zmluvy o výkone správy ako celku podľa kogentných § 6, § 8, § 14 zákona č. 182/1993 Z. z. účinného do 31. augusta 2002. Práve odpoveď na túto otázku predstavuje podľa ich názoru zásadný predpoklad aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore. Všeobecné súdy sa vyhli odpovedi na túto otázku argumentáciou, že v inom, súvisiacom konaní o určenie neplatnosti zmluvy o výkone správy, bolo rozhodnuté o aktívnej legitímácii žalobkyne, a preto sa argumentáciou sťažovateľov nezaoberali. Z dôvodov napadnutých rozhodnutí však nie je možné zistiť, akými úvahami súdy dospeli k záveru o tom, že v rozhodnutí v súvisiacom konaní bolo rozhodnuté o aktívnej legitímácii žalobkyne v tomto spore. O neplatnosti zmluvy o výkone správy nebolo meritórne rozhodnuté, a teda nebolo rozhodnuté ani o vecnej aktívnej legitímácii žalobkyne v tomto konaní.

11. Sťažovatelia považujú napadnuté rozhodnutia za prekvapivé. Krajský súd totiž bez zopakovania a doplnenia dokazovania (§ 383 CSP) v bode 33 odôvodnenia rozsudku nečakane odôvodnil právny záver o aktívnej legitímácii žalobkyne na iných právnych záveroch než súd prvej inštancie, a teda nie s poukazom na možnú aplikáciu ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z., ale s poukazom na rozhodnutie v súvisiacom konaní. Dovolací súd sa so závermi krajského súdu stotožnil. Bez ohľadu na záver dovolacieho súdu, že samotní sťažovatelia, ako aj ich právny zástupca boli priamo účastní súvisiaceho konania, bolo povinnosťou všeobecných súdov v tomto konaní umožniť im vyjadriť sa k vykonaniu tohto dôkazu (rozhodnutie v súvisiacom konaní, pozn.) a k odlišnému právnomu záveru z neho vyplývajúcejmu. Keďže všeobecné súdy neumožnili sťažovateľom vyjadriť sa k odlišným záverom konajúcich súdov, nemali možnosť argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, a tak porušili ich práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru založené na prekvapivom rozhodnutí.

12. V odvolaní sťažovatelia poukazovali na rozhodnutia všeobecných súdov k otázke posudzovania aktívnej vecnej legitímácie v skutkovo a právne rovnakých sporoch, krajský súd však k tomu nezaujal žiadne stanovisko. Dovolací súd sa k tomu postavil formalisticky a nevyhodnotil rozhodnutie krajského súdu ako také, ktoré by sa odklonilo od záverov uvedených v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/199/2019 a sp. zn. 7Cdo/12/2022, na ktoré poukazovali sťažovatelia. Zastal názor, že tieto rozhodnutia boli procesného charakteru a boli nimi zrušené rozhodnutia pre nepreskúmateľnosť, pričom v oboch najvyšší súd vytkol odvolaciemu súdu posúdenie platnosti zmluvy o výkone správy ako otázky predbežnej hoci mal vedomosť o inom súdnom konaní, v ktorom sa posudzovala platnosť tejto zmluvy. To však z uvedených rozhodnutí podľa názoru sťažovateľov nevyplýva. Najvyšší súd v nich vyslovil záver, že aktívna vecná legitímácia sa nemôže posudzovať po právnej stránke tak ako to vyložili súdy nižšej inštancie, ale jej právne posúdenie musí vychádzať zásadne z § 6, § 8 a § 14 zákona č. 182/1993 Z. z. účinného do 31. augusta 2002. V aktuálne posudzovanej veci nevysvetlil, prečo bola právam sťažovateľov poskytnutá odlišná právna ochrana ako v iných označených konaniach.

13. Napokon sťažovatelia namietajú, že dovolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia argumentoval rozhodnutím (judikátom) R 80/2021, a to bez toho, aby im poskytol možnosť vyjadriť sa k nemu. Vytvoril tak pre nich nevýhodné podmienky na preukázanie svojich tvrdení, v dôsledku čoho došlo k porušeniu ich práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ale aj k porušeniu princípu

kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

14. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu boli sťažovatelia oprávnení podať dovolanie, čo aj využili. Dovolanie predstavovalo účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého najvyšší súd poskytoval ochranu základným právam i právam zaručeným medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovatelia namietajú v ústavnej sťažnosti. Je tak naplnená ústavná podmienka na aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorý ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv i práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu.

15. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol pre jej neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

16. Podstatou tejto časti ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľov o porušení ich práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktoré považujú za nesprávne a arbitrárne. Vyjadrujú nesúhlas s argumentáciou najvyššieho súdu k namietanej procesnej vade i k právnemu posúdeniu aktívnej vecnej legitímácie v ich spore a predostierajú vlastný pohľad na vec a na interpretáciu relevantnej právnej úpravy.

17. V kontexte prezentovanej sťažnostnej argumentácie ústavný súd považuje v prvom rade za žiaduce zdôrazniť, že si plne uvedomuje a rešpektuje úlohu najvyššieho súdu v civilnom procese, ktorý rozhoduje ako dovolací súd v už právoplatne skončenom spore. Rešpektuje aj jeho vlastnú diskreciu vo vzťahu k posudzovaniu prípustnosti a dôvodnosti dovolania, čo však nevyklučuje, aby ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti následne preskúmal, či právomoc najvyššieho súdu bola realizovaná ústavne konformným spôsobom. Pritom je nutné zdôrazniť, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej ani preskúmať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

18. Ústavný súd tak zameral svoju pozornosť na to, či najvyšší súd pri svojom rozhodovaní o dovolaní sťažovateľov ústavne akceptovateľným spôsobom vysvetlil dôvody svojho rozhodnutia,

a teda či účinky jeho dovolacej právomoci boli zlučiteľné s právom strany sporu na prístup k súdu a súčasne či zo strany najvyššieho súdu došlo k splneniu požiadaviek kladených na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a to so zreteľom na už uvedené východiská a možnosti ústavného prieskumu napadnutého uznesenia. V opačnom prípade by totiž nahrádzal právomoc najvyššieho súdu, čo nie je jeho úlohou.

19. Sťažovatelia v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP namietali nedostatok odôvodnenia a prekvapivosť odvolacieho rozsudku, ktorý v súvislosti s otázkou aktívnej legitímácie založil svoje právne závery na skutočnosti, že o aktívnej vecnej legitímácii žalobkyne bolo rozhodnuté v inom, súvisiacom konaní. S týmto právnym názorom sa nestotožnili a tvrdili, že táto otázka mala byť vyriešená v tomto spore ako prejudiciálna.

20. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia najskôr poukázal na závery všeobecných súdov a nadväzne uviedol právne dôvody odmietnutia dovolania. K námietke sťažovateľov o nepreskúmateľnosti rozsudku krajského súdu uviedol, že obsah spisu nedáva podklad na záver, že by krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie (v jednote s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, pozn.) spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Práve naopak, krajský súd podľa jeho názoru dostatočne popísal obsah podstatných skutkových okolností, stanoviská strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých vyvodil svoje právne závery a sústredil ich do odôvodnenia. Zdôraznil požiadavky, ktoré sú kladené na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia a z tohto pohľadu vyhodnotil rozsudok krajského súdu ako spĺňajúci parametre preskúmateľnosti, keďže sťažovateľom poskytuje odpovede na všetky ich relevantné výhrady vrátane právneho záveru týkajúceho sa posúdenia aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne. Skonštatoval, že za uvedenú vadu konania nemožno považovať to, že krajský súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nebol tento prípad.

21. Sťažostná argumentácia sťažovateľov je v podstatných námietkach identická s dovolacou argumentáciou, na ktorú najvyšší súd (s poukazom na dôvody rozsudku krajského súdu) poskytol relevantné odpovede. Osobitným spôsobom sa vyjadril k námietke o prekvapivosti rozsudku krajského súdu, ktorú sťažovatelia identifikovali v závere odvolacieho súdu spočívajúcom v tom, že o vecnej aktívnej legitímácii žalobkyne bolo rozhodnuté v inom konaní. Poukázal na rozhodnutie v súvisiacom konaní a na to, že nemohlo ísť o prekvapivé rozhodnutie, pretože skutočnosť, že sa toto konanie viedlo a čo bolo jeho predmetom, bola stranám sporu bez akýchkoľvek pochybností známa, a to nielen z priebehu konania na súde prvej inštancie (body 5, 10 a 12 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Sťažovatelia, ako aj ich právny zástupca boli priamo účastní súvisiaceho konania (ako jedna zo strán sporu) a bolo im známe, že v rámci tohto súvisiaceho konania dovolací súd v kasačnom rozhodnutí vytýkal súdom nižšej inštancie, že posúdili vecnú legitímáciu žalobcu v tomto spore ako predbežnú otázku a nevyčkali do právoplatného skončenia sporu o určenie neplatnosti zmluvy o výkone správy.

22. V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak vyšší súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných, zásadne odlišných právnych záveroch ako nižší súd, pričom zároveň strane sporu neumožní vyjadriť sa k týmto iným (odlišným) právnym záverom, teda keď strana nemá možnosť právne argumentovať, prípadne

predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov nižšieho súdu nejavili ako významné (II. ÚS 407/2016). *Mutatis mutandis* o prekvapivom rozhodnutí možno hovoriť aj za situácie, keď sa aplikuje autoritatívny výklad novej právnej úpravy, ktorý nebol predvídateľný a ktorý vedie k odňatiu práva na súdnu ochranu (II. ÚS 570/2017, IV. ÚS 197/2020). Posúdenie, či v danom prípade ide o prekvapivé rozhodnutie, bude vždy závisieť od konkrétnych skutkových okolností. Iba odlišná interpretácia totožného zákonného ustanovenia aplikovaného na zhodný skutkový stav nemôže spôsobiť prekvapivosť napadnutého rozhodnutia (III. ÚS 52/2019).

23. Je pravdou, že súd prvej inštancie nezaložil svoje rozhodnutie na skúmaní aktívnej legitímácie žalobkyne, pretože otázku platnosti alebo neplatnosti uzavretých zmlúv o výkone správy nepovažoval za jedinú rozhodujúcu okolnosť pre rozhodnutie danej kauzy. Tu je potrebné dodať, že rozhodnutie nebolo založené ani na aplikácii ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z., tak ako to tvrdia sťažovatelia. Za podstatnejšie pre vec súd prvej inštancie považoval preukázanú skutočnosť, že od roku 2000 bola žalobkyňa v postavení generálneho dodávateľa služieb a médií a z celkového počtu 112 vlastníkov neuznalo správcu bytového domu len časť vlastníkov bytov. Vyslovil názor, že otázka legitimacy správcovstva nie je prejudiciálnou, nesúvisí s konaním a je povinnosťou sťažovateľov uhradiť náhradu za služby a tovar tomu, kto im ich dodal. Sťažovatelia založili svoje odvolanie práve (a iba) na tvrdení, že žalobkyňa nie je správcou domu, a teda nie je aktívne legitimovaná v spore. Krajský súd sa s ich námietkami musel vysporiadať a urobil to tak, že poukázal na rozhodnutie v inom súvisiacom konaní, ktoré medzičasom vydal krajský súd. Toto súvisiace rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 17. mája 2022. Sťažovatelia najneskôr v tento deň boli oboznámení s jeho závermi, t. j. ešte pred tým ako krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom o ich odvolaní v práve posudzovanej veci (18. mája 2023). Rovnako mali veľkorýsý priestor na to, aby odvolaciemu súdu do jeho rozhodnutia predostreli všetky svoje výhrady týkajúce sa rozhodnutia v súvisiacom konaní. To, že tak neurobili, neznamená, že túto možnosť nemali.

24. Z pohľadu ústavného súdu a namietaných práv je podstatné, že ak aj krajský súd riešil otázku aktívnej legitímácie na základe skutočnosti, ktorú zistil v odvolacom konaní, urobil tak na základe skutočnosti, ktorá bola stranám sporu nepochybne známa (nielen z právoplatného rozhodnutia v súvisiacom konaní, ale aj zo samotného jeho priebehu, pričom konanie bolo iniciované sťažovateľmi). Okrem toho nezaložil svoje rozhodnutie vo veci na iných, zásadne odlišných právnych záveroch ako súd prvej inštancie ani neaplikoval inú právnu normu. Musel na také rozhodnutie prihliadnuť a vysporiadať sa s ním v odôvodnení rozhodnutia (§ 194 ods. 2 CSP), pričom išlo o rozsudok záväzný pre strany sporu aj v tomto konaní, keďže v ňom vystupovali, hoc aj v opačnom procesnom postavení (§ 228 ods. 1 CSP). Za týchto okolností obstoje záver a dôvody rozhodnutia najvyššieho súdu o tom, že rozhodnutie krajského súdu nie je prekvapivé.

25. Sťažovatelia napokon v rámci vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP namietali nesprávne právne posúdenie veci – odklon od dovolacích rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/199/2019 a sp. zn. 7Cdo/12/2022. Najvyšší súd takýto koncept považoval za vylúčený, lebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Nad rámec uvedeného dodal, že z označených rozhodnutí nevyplýva odklon napadnutého rozsudku krajského súdu, takže namietaná vada nemohla spôsobiť jeho arbitrárnosť. Obe rozhodnutia dovolacieho súdu boli procesného charakteru a boli nimi zrušené rozhodnutia pre nepreskúmateľnosť, pričom najvyšší súd

v nich vytýkal odvolaciemu súdu, že posúdil platnosť zmluvy o výkone správy sám ako otázku predbežnú za situácie, keď mal vedomosť o inom súdnom konaní, v ktorom sa posudzovala platnosť tejto zmluvy.

26. Už uvedené odpovede najvyššieho súdu na námietky sťažovateľov umožňujú ústavnému súdu prijať záver, že odôvodneniu napadnutého uznesenia niet z ústavnoprávneho hľadiska čo vytknúť. Práve naopak, táto časť napadnutého dovolacieho rozhodnutia dostatočne reaguje na všetky podstatné tvrdenia a uplatnené dovolacie námietky sťažovateľov procesného charakteru, nevykazuje znaky svojvôle či arbitrárnosti. Najvyšší súd teda vyhodnotil otázku prípustnosti dovolania z uplatneného dovolacieho dôvodu v súlade s príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku, pričom svoje závery riadne odôvodnil, a tak mu z ústavnoprávneho hľadiska niet čo vytknúť.

27. Sťažovatelia vyvodzovali prípustnosť dovolania aj z § 421 písm. b) CSP. Podľa ich názoru bola zo strany odvolacieho súdu nesprávne právne posúdená otázka aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, keďže v okolnostiach posudzovanej veci nedošlo k uzavretiu platnej zmluvy o výkone správy. Najvyšší súd z argumentácie sťažovateľov ustálil, že jadrom nastolenej právnej otázky malo byť, či mohol súd v tomto spore predbežne posudzovať platnosť zmluvy o výkone správy uzavretej 26. februára 2000 medzi delegovanými zástupcami – členmi výboru vlastníkov bytov a nebytových priestorov – a žalobkyňou. Sťažovatelia považujú túto zmluvu za neplatnú a ak je neplatná, potom žalobkyňa nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou v spore. Najvyšší súd považoval nastolenú otázku za vyriešenú a odkázal na právnu vetu judikátu R 80/2021, podľa ktorej otázku platnosti rozhodnutí prijatých zhromaždením vlastníkov nemôže súd posudzovať v inom konaní než v konaní podľa § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom do 30. septembra 2014, a to ani ako otázku predbežnú. Režimu tejto právnej vety zodpovedá podľa jeho názoru aj situácia sťažovateľov. Konštatoval, že ak v tomto spore nebolo možné predbežne posúdiť otázku platnosti zmluvy o výkone správy a v inom (súvisiacom, pozn.) konaní nebola vyslovená jej neplatnosť, potom stráca na právnom význame otázka o prípadnom nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyne na podanie tejto žaloby. Uvedené v podstate znamená, že je úplne bez významu, že v súvisiacom konaní sa meritórne nerozhodlo o (ne)platnosti zmluvy o výkone správy. Podstatné je, že o tejto otázke sa viedol osobitný spor, v ktorom sťažovatelia ako žalobcovia (*dominus litis*) mali povinnosť zdefinovať strany sporu, pričom nedostatok v tejto sfére sa prejavil v zamietnutí žaloby bez toho, aby sa pristúpilo k posudzovaniu merita veci.

28. Závery najvyššieho súdu tak, ako boli zhrnuté v predošlom odseku, ústavný súd považuje za dostatočne a zrozumiteľne zdôvodnené vrátane toho z akého dôvodu nespĺňala otázka sťažovateľov parametre prípustnosti dovolania. Účelom § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky a prispieť k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe. Relevantnou právnou otázkou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla vytvoriť a ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Najvyšší súd však v danej veci ozrejmil, že kľúčová otázka nastolená sťažovateľmi už bola na pôde dovolacieho súdu vyriešená. Závery najvyššieho súdu v napadnutom rozhodnutí sú teda v súlade s jeho úlohou, ako to vyplýva z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pričom jeho argumentácia ako dovolacieho súdu nepopiera účel a význam ustanovení procesného predpisu o dovolaní. Ani námietka sťažovateľov, že ich najvyšší súd

„*neupozornil na existujúci judikát*“ s možnosťou vyjadriť sa k nemu, nie je porušením princípov vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy ani čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže uvedené rozhodnutie bolo uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7/2021 a je verejne dostupné.

29. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu odôvodnení rozhodnutí vo veci konajúcich súdov, nepovažuje procesný postup a ani riešenie a výsledok sporu za nespravodlivý, pričom na rozdiel od sťažovateľov hodnotí odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov za dostatočné, argumentačne konzistentné, rešpektujúce na vec dopadajúcu právnu úpravu v kontexte rozhodných skutočností. Odmietnutie dovolania najvyšším súdom neznamenal v okolnostiach posudzovanej veci porušenie práv označených sťažovateľmi, pretože nebola zistená žiadna možnosť ich porušenia, ktorej reálnosť by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavná sťažnosť je tak iba nesúhlasom sťažovateľov s právnym záverom všeobecných súdov a opakovaním argumentov uplatňovaných v konaní pred nimi, z ktorých nevyplýva nič, čo by oprávňovalo ústavný súd akokoľvek korigovať napadnuté rozhodnutie.

30. Skutočnosť, že konajúce súdy vo svojich rozhodnutiach vyslovili právny názor, s ktorým sa sťažovatelia nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení označených práv. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom strán sporu vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010), čomu podľa názoru ústavného súdu učinili všeobecné súdy v danej kauze zadosť.

31. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

32. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci vrátane ich návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu